

บทที่ 1

บทนำ

ในปัจจุบันผู้ปลูกไม้ตัดดอกในต่างประเทศได้ให้ความสนใจในการนำไม้ตัดดอกชนิดใหม่ ๆ เข้าสู่ตลาด และไม้ดอกเมืองร้อนได้รับความสนใจจากตลาดต่างประเทศมากขึ้น เนื่องจากมีลักษณะแปลกใหม่ สีสันสวยงาม แตกต่างไปจากไม้ดอกเมืองหนาวที่นิยมใช้กันมานาน (กรมส่งเสริมการเกษตร, 2542) เนื่องจากพันธุกรรมพืชในประเทศไทยมีความหลากหลาย แตกต่างจากพืชเขตหนาวอย่างชัดเจน และยังมีพืชอีกหลายชนิดที่ไม่ได้นำมาใช้ประโยชน์ (พานิชย์, 2538) ดังนั้นหากมีการคัดเลือกและพัฒนาพันธุ์ไม้ดอกเมืองร้อนที่เป็นพืชพื้นเมืองของประเทศไทยมาใช้ประโยชน์ทั้งในเชิงไม้ตัดดอกและไม้กระถาง มีโอกาสแข่งขันกับพืชอื่นในตลาดต่างประเทศได้ (อดิศร, 2535) มีไม้ดอกเมืองร้อนของไทยหลายชนิดที่น่าจะมีู่ทางการส่งออกได้โดยรวมถึง หงส์เหิน ซึ่งเป็นไม้ตัดดอกพื้นเมืองที่ขึ้นอยู่ในป่าทั่วไปของประเทศไทย เป็นไม้ดอกที่ปลูกได้ดีในเกือบทุกสภาพพื้นที่ของประเทศ ดอกมีอายุการใช้งานนาน และเป็นพืชอีกชนิดหนึ่งที่กำลังได้รับความสนใจในการพัฒนาเพื่อเป็นไม้ดอกสำหรับส่งออกในอนาคต (พวงเพ็ญ, 2532 ; สุรวิช, 2539)

ประเทศไทยนับเป็นแหล่งผลิตไม้ดอกเมืองร้อนที่สำคัญของโลก และปัจจุบันสามารถส่งออกไม้ดอกไม้ประดับได้มากเป็นอันดับที่ 15 ของโลก โดยในปี พ.ศ. 2541 มีมูลค่าการส่งออกเป็นมูลค่ากว่า 1,200 ล้านบาท ซึ่งรวมไปถึงหัวพันธุ์ไม้ดอกเมืองร้อนซึ่งส่วนใหญ่เป็นพืชพื้นเมืองที่มีการคัดเลือกปรับปรุงพันธุ์โดยนักวิชาการและเกษตรกรร่วมกันพัฒนาขึ้นมาโดยเริ่มส่งออกอย่างจริงจังเมื่อไม่นานมานี้ ไม้ดอกเมืองร้อนที่ผลิตหัวพันธุ์เพื่อส่งออกที่สำคัญในปัจจุบัน ได้แก่ ปทุมมา กระเจียว หงส์เหิน และบอนสี ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับข้อมูลการปลูกเลี้ยง ซึ่งเท่าที่ผ่านมามีรายงานการศึกษาเกี่ยวกับการปลูกเลี้ยงหงส์เหินน้อยมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับธาตุอาหารซึ่งเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการเจริญเติบโต คุณภาพผลผลิต และเป็นสาเหตุหนึ่งของอาการผิดปกติที่เกิดขึ้นในแปลงปลูก ดังนั้นการศึกษาในครั้งนี้จึงมุ่งศึกษาผลของการขาดธาตุอาหารที่มีต่อการเจริญเติบโต ปริมาณการสะสมธาตุอาหารและอาการผิดปกติที่เกิดขึ้นในหงส์เหิน เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อการผลิตเป็นการค้าต่อไป